Eigentijd

Pensioenfonds
Zorg & Welzijn

Magazine voor deelnemers
Maart 2020

Thema
'Aanpassen'

Onrust rondom pensioen
Pagina 10

Meebewegen in zorg en welzijn
Pagina 17

Cabaretier Jörgen Raymann:

'We mogen dankbaar zijn voor onze gezondheidszorg'

Tegen de stroom ingaan

Voor deze Eigentijd – met het thema 'aanpassen' – sprak ik met cabaretier Jörgen Raymann. Als iemand aanpassingsvermogen heeft, is hij het wel. Of het nu om ziekte of financiële problemen ging: elke keer wist hij zich aan te passen aan de omstandigheden. Als medewerker in de sector zorg en welzijn weet u natuurlijk als geen ander hoe het is om je aan te passen aan de dagelijkse praktijk. Vanaf pagina 17 vertellen deelnemers erover. Zoals een psychiater, die creatief omgaat met wachtlijsten, en een longverpleegkundige, die haar patiënten extra ondersteunt.
De veranderende wereld vraagt van ons pensioen dat het wordt aangepast. PFZW is voorstander van een pensioenstelsel dat meebeweegt met de stand van de economie. En voor een pensioen dat meegroeit met de stijgende prijzen. Momenteel zijn beide helaas niet aan de orde. Gelukkig is de korting op de pensioenen voorlopig wél van de baan. We voeren intensief overleg met politiek Den Haag en Brussel om het beste voor onze deelnemers voor elkaar te krijgen. Want aanpassen betekent vaak meebewegen, maar soms moet je juist in discussie gaan om te krijgen wat je wilt.

Peter Borgdorff

Directeur Pensioenfonds Zorg en Welzijn

PS Lees ook eens mijn blog op
pfzw.nl/blog

17
In beeld
Op welke manier pas jij je aan op je werk? We vroegen het vier collega's.

'De achtergrond van cliënten wordt gevarieerder'

In deze **Eigentijd:**

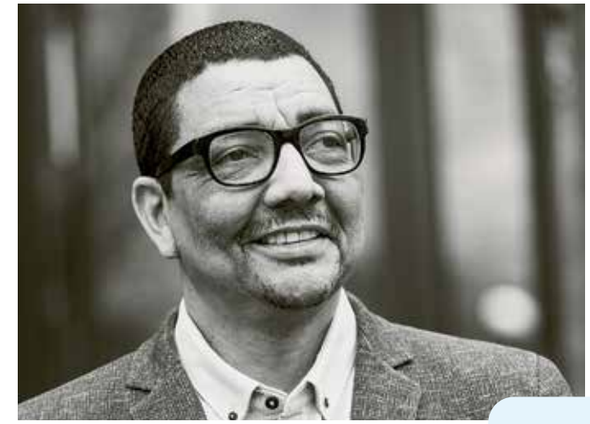

4
Interview
'Als je je niet aanpast, ga je ten onder', zegt cabaretier Jörgen Raymann. Hij ondervond het aan den lijve, maar kwam sterker terug.

UPO
Hoeveel pensioen heeft u opgebouwd?
Pagina 16

En verder

PFZW in cijfers	8
'Wie vertegenwoordigt mijn belangen?'	9
Vloggen tegen vooroordelen	12
Pensioennieuws	13
'Wanneer is het pensioenakkoord voor PFZW geslaagd?'	22
€ash: 'We gaan vier keer per jaar naar ons vakantiehuis in Turkije'	24

10
Mijn Pensioen
Pensioen was het afgelopen jaar vaak in het nieuws. Anja, Marion en Wim vertellen wat de berichtgeving met hen deed.

Meer pensioeninformatie ontvangen? Geef uw e-mailadres door via
pfzw.nl/mijnprofiel

‘Het leven is soms buigen of barsten’

Jörgen Raymann (53) kende vele ups en downs in zijn leven. Maar hij krabbelde telkens overeind. Ook toen vijf jaar geleden zijn televisieprogramma stopte en hij in de financiële problemen kwam. Met Peter Borgdorff (66), directeur van PFZW, heeft hij een gesprek over aanpassen aan veranderende omstandigheden.

Peter: ‘Jörgen, jij bent geboren in Nederland, verhuisde vervolgens naar Suriname en kwam toch weer terug. Dat zijn steeds behoorlijke aanpassingen.’
Jörgen: ‘Ik ben wat je noemt een boemerang-emigrant. Je kunt mij proberen weg te gooien, maar ik kom altijd weer terug. In het jaar dat ik in Nederland geboren werd, kreeg mijn vader een baan aangeboden in Suriname. Daar ben ik vervolgens opgegroeid. Op mijn 18e ging ik weer naar Nederland om Economie te studeren zodat ik later mijn vaders accountantskantoor kon overnemen. Ik bleek alleen niet uit het juiste studentenhout gesneden. Behalve bij het studentencabaret, daar was ik een uitblinker. Een jaar voor mijn vader overleed aan longkanker ben ik teruggegaan naar Suriname. Daar begon ik een restaurant waar ik ook optrad als comedian. Toen ik beroemd was geworden in Suriname kreeg ik in Nederland een programma aangeboden, daar kwam Raymann is Laat uit voort. Zo is het eigenlijk gegaan.’

Peter: ‘Waar voel jij je het meeste thuis?’
Jörgen: ‘Waar ik ben, daar voel ik me thuis. Dat komt denk ik omdat ik voorouders heb uit vier werelddelen. Ik heb grootouders die net zo blank zijn als jij en grootouders die donker zijn. Ik denk ook dat Surinamers en Nederlanders veel meer met elkaar overeenkomen dan mensen denken. Als voormalige kolonie van Nederland delen we grotendeels dezelfde cultuur en taal. Wat ik wel snel moest leren toen ik hier kwam: stiptheid is heel belangrijk. In Suriname gaan we daar anders mee om. Want Nederlanders hebben de klok en Surinamers hebben de tijd.’

Peter: ‘Over aanpassen gesproken. Hoe ging dat toen je televisieprogramma vijf jaar geleden stopte en je financieel in de problemen kwam?’
Jörgen: ‘Ik moest me heel snel aanpassen. Mijn villa van zevenhonderd vierkante meter in Almere ging in de verkoop. Mijn Porsche ging de deur uit. Toen het

Jörgen:
‘Ik heb geleerd om tevreden te zijn met minder’

misliep, ben ik twee maanden heel boos op de hele wereld geweest. Het was iedereens schuld behalve die van mij. Tot ik inzag dat ik er met die boosheid niet kwam en ik in een negatieve spiraal raakte. Ik stond op met een knoop in mijn maag op en ging er ook weer mee naar bed. Op een gegeven moment moest ik eerlijk zijn naar mezelf en heb ik alles op een rijtje gezet. Mijn conclusie was dat misschien niet alles mijn schuld was, maar dat ik wel degene was die uiteindelijk verantwoordelijk is. Ik zag in dat ik zelf fouten had gemaakt. Zoals een mislukte investering die zes ton kostte. Maar ook dat ik mezelf niet genoeg vernieuwd had om het publiek vast te houden. In plaats van te blijven mokken, heb ik de handen uit de mouwen gestoken en andere klussen aangenomen. Ik kreeg een radioprogramma, maar ik ben ook gaan werken als dagvoorzitter. Niet te vergelijken met televisie maar wel een vaste bron van inkomsten.’

Peter: ‘Wat heb je ervan geleerd?’
Jörgen: ‘Als je je niet aanpast ga je ten onder; het leven is soms buigen of barsten. Maar ook dat je verantwoordelijk bent voor je eigen geluk. Daar kun je niemand anders voor aanwijzen. En ik heb geleerd om nederig te zijn, om het mindere te waarderen. Ik wilde steeds meer, duurder en groter. Dat is veranderd. We hebben inmiddels ons huis verkocht en gaan naar een appartement. Ik kijk nu hoe ik met minder gelukkiger kan zijn. Sheila, mijn vrouw, is een waanzinnige steun geweest gedurende dat hele proces van aanpassen. Ze zei: we zijn er samen ingestapt en we gaan er ook samen weer uitkomen. We zijn niet voor niets al ruim dertig jaar samen.’

Jörgen Raymann (53)

WERKT als cabaretier, zanger, acteur, presentator, keynote speaker en dagvoorzitter. **WERD** geboren in Amsterdam, maar groeide op in Suriname. **VERSCHIJNT** sinds 1999 op de Nederlandse televisie. **PRESENTEERDE** jarenlang Raymann is Laat en Zo: RAYMANN. **SCHREEF** een openhartig boek over de ups en downs in zijn leven: Raymann zoekt Raad. **SPEELT** vanaf februari in de nieuwe Nederlandse versie van de hitmusical Hello Dolly! waarin hij afwisselend met Paul de Leeuw de mannelijke hoofdrol speelt. **ZET** zich in als ambassadeur van Unicef, het Sikkelcelfonds en Stichting Het Vergeten Kind. **WOONT** in Almere met zijn vrouw Sheila en heeft twee dochters: Melody (25) en Jahlisa (21).

Peter: ‘Wat is het geheim? Dat jullie je goed aan elkaar kunnen aanpassen?’
Jörgen: ‘De kracht van onze relatie is dat we altijd gezegd hebben: we blijven wie we zijn en gaan elkaar niet veranderen. En als er iets is wat ons mateloos irriteert aan de ander, dan proberen we dat te zoeken bij onszelf. Mensen die elkaar proberen te veranderen, vergeten op wie ze verliefd zijn geworden.’

Peter: ‘Een paar jaar geleden werd er een tumor bij je ontdekt en je vrouw heeft spierreuma. Hoe heb jij de zorg ervaren?’
Jörgen: ‘We zijn daar allemaal heel goed uitgekomen. De tumor die ik had, bleek tot mijn grote opluchting goedaardig te zijn. Ik moet zeggen dat we in Nederland echt dankbaar mogen zijn voor onze professionele gezondheidszorg. Natuurlijk worden er ook fouten gemaakt, het blijft mensenwerk. Net als ons pensioenstelsel, dat is gewoon het beste ter wereld. Al denk ik wel dat er dingen aangepast moeten worden. Zoals de rekenrente, zodat de pensioenen niet verlaagd hoeven te worden. Maar dat willen de pensioenfondsen zelf ook. Het is niet allemaal perfect, maar in dit land zijn de voorzieningen goed geregeld.’

Peter: ‘Onze deelnemers zijn gelukkig verzekerd van pensioen. Heb jij zelf iets geregeld voor je oude dag?’
Jörgen: ‘Dat heb ik gedaan en nu mijn levenstandaard lager ligt, zou ik daar ook van kunnen leven. Ik zou op mijn oude dag graag op Curaçao of in Suriname willen wonen. Ik hou heel erg van de zee en Suriname zal altijd heel diep in mijn hart blijven. Maar als ik een ding geleerd heb; je weet nooit hoe de hazen lopen. Dingen kunnen veranderen en daar moet je je steeds aan blijven aanpassen.’

PFZW in cijfers*

Geïnde pensioenpremies:
€ 5,5 miljard

Uitgekeerd aan pensioenen (2018):
€ 3,7 miljard

Aangesloten werkgevers:
25.300

Actieve deelnemers:
1,3 miljoen

Gewezen deelnemers:
1,1 miljoen

Top 5
deelsectoren (% deelnemers)

Verpleging en Verzorging:
23,1%

Ziekenhuizen:
16,7%

Gehandicaptenzorg:
15%

Thuiszorg:
12,7%

Kinderopvang:
7,5%

Leeftijd jongste deelnemer:
15 jaar

Leeftijd oudste gepensioneerde:
106 jaar

Aantal ouderdomspensioenen:
400.000

Gemiddeld ouderdomspensioen bij PFZW (bruto per jaar):
€ 8.863

Gemiddelde leeftijd stoppen met werken:
64,7 jaar

*Alle cijfers gelden voor 2019 tenzij anders aangegeven.

‘Wie vertegenwoordigt mijn belangen?’

Miranda van de Klok (49) is managementsecretaresse bij ouderenzorgorganisatie Lyvore. Ze woont samen met haar man en twee dochters in Soest.

Antwoord:

Cees Michielse, lid Pensioenraad PFZW namens de BPP

‘Uw belangen bij PFZW worden op verschillende manieren vertegenwoordigd. Door de vakbonden in het bestuur. Door de gekozen bestuurder namens de gepensioneerden. Én door de Pensioenraad, waar ik lid van ben. In deze raad zitten leden van werknemers- en werkgevers-organisaties en ook vertegenwoordigers van de gepensioneerden, zoals de BPP: de Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW. De Pensioenraad is betrokken bij de besluitvorming van het bestuur en heeft een adviesfunctie. Bijvoorbeeld over de indexering van de pensioenen en het nieuwe pensioenstelsel. De BPP heeft één zetel in de Pensioenraad. Wij komen op voor de belangen van de pensioengerechtigden. We zijn vraagbaak voor tal van pensioenkwesties en luisterend oor voor onze leden. Zo krijgen we veel vragen over pensioenoverdrachten en nabestaandenpensioenen. We leggen ingewikkelde materie uit, en geven informatie over keuzes die men kan maken. Natuurlijk kunnen deelnemers en gepensioneerden met vragen ook altijd terecht bij de klantenservice van PFZW.’

Kijk voor meer informatie op pfzw-belangenvereniging.nl

Omgaan met onzekerheid

Een nieuw pensioenakkoord, verhogen van de premies, mogelijke verlaging van de pensioenen: de berichten buitelden over elkaar heen afgelopen jaar. Drie deelnemers geven hun reactie.

'Ik vertrouw erop dat het goedkomt'

Marion Nijboer-Nienhuis (30)

Marion Nijboer-Nienhuis is verpleegkundige bij verpleeghuis Vliethoven in Delfzijl. Ze maakt zich nog niet druk om haar eigen pensioen, al ziet ze wel dat oudere collega's zich zorgen maken.

'Ik ben een nuchtere Groningse. Mijn motto is: wie dan leeft, wie dan zorgt. Mijn pensioen gaat pas over ruim dertig jaar in. Dat duurt nog zo lang, dat ik me daar nu nog niet druk over maak. Ik vertrouw erop dat het goedkomt. De oudere generatie maakte zich veertig jaar geleden zorgen over hun pensioen, maar hebben het nu heel goed. Wel merk ik aan oudere collega's dat ze bezorgder worden. Sommigen zetten spaargeld opzij, omdat ze bang zijn later niet rond te kunnen komen. Dat voelt oneerlijk. Ze hebben er toch jarenlang hard voor gewerkt? De politiek zou meer moeten luisteren naar de zorgen die op de werkvloer leven. Misschien dat pensioenfondsen daar nog meer aandacht voor kunnen vragen.'

'Pensioenfondsen moeten samen een vuist maken'

Wim Bisschop (70)

Emeritus predikant Wim Bisschop maakt zich geen zorgen over zijn financiële situatie. Toch ziet hij wel om zich heen wat de onzekerheid rondom pensioenen met gepensioneerden doet.

'Mijn vrouw en ik hebben gelukkig geen financiële zorgen. Maar ik maak me voor anderen wel druk om wat er allemaal gaande is. Af en toe vervang ik een bestuurslid van de Belangenvereniging Pensioengerechtigden van PFZW. Dan hoor je hoe spannend het de laatste jaren voor veel gepensioneerden is. Ik zie hun angst om niet rond te kunnen komen, omdat de pensioenen niet worden geïndexeerd of misschien zelfs worden verlaagd. Geheel buiten onze schuld om – door internationale handelspolitiek – wordt er aan ons inkomen gemorreld. Dat vind ik heel oneerlijk. Ik begrijp dat pensioenfondsen met handen en voeten gebonden zijn aan wet- en regelgeving. Toch vraag ik me af wat er zou gebeuren als ze met elkaar een vuist zouden maken en de overheid en De Nederlandsche Bank meer onder druk zouden zetten.'

'Ook de jongere generatie wil straks een goed pensioen'

Anja Schleedoorn (59)

Anja Schleedoorn is secretaresse bij zorgorganisatie QuaRijn in Doorn. Ze vindt het logisch dat de pensioenpot anders verdeeld moet worden.

'In de media volg ik de onrust en negatieve berichten over de pensioenen en dat deze misschien wel verlaagd worden. Dat is natuurlijk zuur, maar eigenlijk snap ik het wel. We worden allemaal flink ouder, vergeleken met twintig jaar geleden. De pensioenpot moet dus anders worden verdeeld. Dat iedereen dan wat minder pensioen krijgt, vind ik alleen maar logisch. Ook de jongere generatie wil straks een goed pensioen. Laten we dankbaar zijn dat we in Nederland zo'n geweldig pensioensysteem hebben. Hoe oud je ook wordt, je bent altijd verzekerd van een pensioen. Pensioenfondsen kunnen dit nog veel duidelijker uitleggen dan ze nu doen. Korter, concreter en vooral op een positieve manier. We leven in zo'n mooi land, breng dat meer voor het voetlicht.'

Vlogger Milou laat zien hoe bijzonder haar werk is

Elke dag de wereld een beetje mooier maken: dat is wat medewerkers in zorg en welzijn proberen te doen. Zo ook Milou Hoogveld. Met haar vlogs wil ze mensen enthousiasmeren om in de sector te gaan werken.

Milou Hoogveld vlogt over mooie, kleine momenten.

Wie de vlogs van Milou Hoogveld, begeleider dagbesteding bij Zideris, bekijkt, wordt aangestoken door haar enthousiasme. Vorig jaar begon ze ermee, op verzoek van haar werkgever. 'Ik vond het een geweldig idee', zegt ze. 'Op deze manier maak je zichtbaar hoe mooi ons werk is. Met beeld en geluid krijg je er echt gevoel bij. Met mijn vlogs wil ik ook vooroordelen wegnemen. Dat mensen met een verstandelijke beperking weinig zouden kunnen bijvoorbeeld. Ik laat zien dat ze werken op een kinderboerderij of samen een tafel opknappen.'

Mooie momenten

Milou volgde allerlei cursussen om de kneepjes van het vlogvak te leren. Zoals over belichting, de juiste camerastand en monteren. Inmiddels besteedt ze één dag per week aan haar vlogs. 'Ik heb er ontzettend veel plezier in. Niet alleen krijgt de buitenwereld zo een beter beeld van ons werk, maar ook collega's vinden de vlogs superleuk en motiverend. Dat komt omdat ik de mooie, kleine momenten in ons vak laat zien. Ik hoop alle mensen die twijfelen over werken in de zorg met mijn vlogs over de streep te trekken!'

Vloggers in de zorg

PFZW heeft grote waardering voor medewerkers in zorg en welzijn. Het pensioenfonds wil laten zien hoe bijzonder het werk in deze sector is. Daarom ging PFZW op zoek naar de beste vlogger in de zorg. Milou kreeg de meeste stemmen en won.

Benieuwd? Bekijk de vlog van Milou en die van haar collega's op **beterewereld.pfzw.nl**

Pensioenfonds Zorg & Welzijn

Pensioennieuws

Maart 2020

Eerder met pensioen? Maak een plan!

Uw pensioen bij PFZW gaat automatisch in op het moment dat u AOW ontvangt. Het kan ook eerder of later. Bent u bijvoorbeeld geboren voor 1965, dan kunt u al vanaf uw 55ste (een deel van) uw pensioen opnemen. Wilt u weten wat uw mogelijkheden zijn? Ga dan naar Mijn pensioenplan op **MijnPFZW**. Hier kunt u berekenen wat uw pensioenwensen betekenen voor uw inkomen straks. U zit nog nergens aan vast. Maakt u een plan dat binnen zes maanden ingaat, dan kunt u meteen uw pensioen aanvragen. Kijk voor meer informatie op **pfzw.nl/mijnpfzw**

Geen verlaging pensioenen in 2020

Gelukkig konden we u begin dit jaar geruststellen: de bruto pensioenen van PFZW gaan in 2020 niet omlaag. Maar onze financiële situatie blijft onzeker. Daarom is het nodig dat we dit jaar tot definitieve afspraken komen over de toekomst van het Nederlandse pensioenstelsel. Want wij kijken uit naar het moment dat we écht goed nieuws kunnen melden: een pensioen dat – als het goed gaat met de economie – kan meegroeien met de stijgende prijzen.

Wat denkt u?

Met uw feedback kunnen we onze dienstverlening steeds beter aansluiten op uw behoeftes. Daarom vroegen we twee deelnemers: 'Wat mist u in de pensioenregeling van PFZW?'

Donald Wever (55), adviseur Familieraad en OR-secretaris bij GGNet: 'Voor mensen in loondienst is PFZW een geweldig pensioenfonds, maar voor zelfstandigen in de zorg een stuk minder, vind ik. Voor deze groep kan de informatie op pfzw.nl veel uitgebreider en toegankelijker. Van zzp'ers wordt verwacht dat zij zichzelf verdiepen in wat juiste keuzes zijn met betrekking tot hun pensioen. De meesten kennen echter de ins en outs niet en hebben behoefte aan laagdrempelige informatie, die hen begeleidt bij hun keuzes. Daar kan PFZW iets aan verbeteren.'

Jan Moret (67), voorheen concern controller bij thuiszorgorganisatie Vitras: 'PFZW biedt naast het ouderdomspensioen ook een partnerpensioen. Je kunt ervoor kiezen om een deel van het ouderdomspensioen in te ruilen voor een hoger partnerpensioen. Maar niet altijd is de omruiling van ouderdomspensioen voor meer partnerpensioen voldoende. Daardoor kan het inkomen van de achterblijvende partner te laag blijven. Wanneer de regeling van PFZW niet voldoende is, dan moet je zelf op tijd aanvullende maatregelen nemen. Gelukkig geldt dat niet voor mijn eigen situatie. Maar er zijn genoeg mensen die daar wel over moeten nadenken.'

Meer weten over onze dienstverlening en producten? We houden u op de hoogte op
pfzw.nl

Langer verlof bij geboorte

Goed nieuws voor kersverse ouders. Partners van moeders van pasgeboren kinderen kunnen vanaf 1 juli 2020 gebruikmaken van aanvullend geboorteverlof (maximaal 5 normale werkweken, kan ook verspreid worden over 26 weken). Voor adoptie- en pleegzorgverlof gold dit al langer. Het UWV betaalt dit voor een deel (via de werkgever) en soms draagt de werkgever ook bij. Dit is afhankelijk van uw cao. Daarnaast kunt u onbetaald verlof opnemen. Wilt u tijdens uw onbetaald verlof pensioen blijven opbouwen? Dan kunt u dat bij PFZW op eigen kosten doen. Dit heet vrijwillige voortzetting. Als u hiervoor kiest, gaat de opbouw van uw pensioen bij PFZW gewoon door. Kijk voor meer informatie op **pfzw.nl/verlof**

Wijzigingen in het reglement

Elk jaar zijn er wijzigingen in ons pensioenreglement. Een van de wijzigingen gaat over hoe de hoogte van nabestaandenpensioenen wordt bepaald. Daarbij zijn het laatstverdiende salaris en het aantal gewerkte uren per week van belang. Belangrijk is dat beide zo goed mogelijk worden vastgesteld. Voortaan maken we daarbij gebruik van perioden die meer in het verleden liggen. Hierdoor kunnen we een pensioen eerder definitief toekennen. Ook neemt de kans af dat we een pensioen op een later moment moeten aanpassen. Wilt u alle wijzigingen lezen? Ga dan naar **pfzw.nl/reglement**. U vindt de wijzigingen direct aan het begin van de tekst.

Wilt u meer pensioeninformatie ontvangen? Geef uw e-mailadres door via
pfzw.nl/mijnprofiel

Drie bedragen in UPO

Zoals elk jaar ontvangt u uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) tussen maart en oktober. De drie belangrijkste onderdelen in het UPO zijn:

- Ouderdomspensioen (onder 'Wat krijgt u als u met pensioen gaat?')
- Partnerpensioen (onder 'Wat krijgen uw eventuele partner en kinderen als u overlijdt?')
- Arbeidsongeschiktheid (onder 'Wat krijgt u als u arbeidsongeschikt wordt?')

Nieuw dit jaar is het weergeven van drie scenario's in het UPO van het te bereiken ouderdomspensioen. Een pessimistisch, verwacht en optimistisch scenario. Deze scenario's laten zien dat de hoogte en de koopkracht van uw pensioen niet zeker zijn. Uw te bereiken ouderdomspensioen kan dan ook afwijken van deze bedragen.

Hoeveel pensioen heeft u opgebouwd? Kijk op
pfzw.nl/upo

€62

De jaarlijkse kosten per deelnemer voor het beheren van pensioen bedragen € 62,-. Daarmee behoren we tot één van de goedkoopste pensioenfondsen van Nederland.

Altijd het laatste nieuws in uw mailbox? Meld u aan via **pfzw.nl/nieuwsbrief**

8,2%

is ons jaarlijks gemiddelde rendement vanaf 1971.

Pfzw.nl is vernieuwd

Onze website is kort geleden geheel vernieuwd. Neem eens een kijkje op pfzw.nl, bijvoorbeeld om uw eigen pensioen te checken. Wilt u alle functies van de website optimaal benutten? Gebruik dan als browser Microsoft Edge of Google Chrome.

Betaalkalender

Elke maand krijgt u uw pensioen op uw bankrekening overgemaakt. Dit jaar ontvangt u uw pensioen uiterlijk op:

- 24 april
- 21 mei (pensioen én vakantiegeld)
- 25 juni
- 24 juli
- 25 augustus
- 25 september
- 23 oktober
- 25 november
- 22 december

Een goed pensioen in een schonere wereld

PFZW belegt uw pensioenpremie, voor een zo goed mogelijk pensioen. Dat is ons belangrijkste doel. We steken graag geld in bedrijven die verantwoord omgaan met hun CO_2-uitstoot. Toch beleggen we ook 2% van ons vermogen in bedrijven die gebruikmaken van fossiele brandstoffen. Want daarmee behalen we een goed rendement en houden we de pensioenen betaalbaar.

Schone energie

Afgelopen jaar kregen we bezoek van actiegroep Fossielvrij, die daarover met ons in gesprek wilde. Zij willen dat PFZW per direct alle beleggingen stopzet die met steenkool te maken hebben en dat we in 2023 uit olie en gas zijn gestapt. We hebben Fossielvrij uitgelegd dat we net als zij voor een schone wereld zijn. Maar onze weg ernaartoe is een andere dan zij voorstellen. Wij beleggen meer in bedrijven die bezig zijn met de overgang van fossiele brandstoffen naar het gebruik van schone energie zoals zon en wind. Tegelijk nemen we afscheid van de meest vervuilende bedrijven in onze portefeuille. Want een goed pensioen staat op nummer één. Lees ook de blogs die Peter Borgdorff, directeur van PFZW, hierover schreef op **pfzw.nl/blog**

Verandering maakt vindingrijk

De sector zorg en welzijn doet een groot beroep op je aanpassingsvermogen. Bijvoorbeeld door innovaties of een veranderende samenleving. Vier deelnemers vertellen hoe ze daarmee omgaan.

Wijk- en wondverpleegkundige Fatima

Arts in opleiding tot specialist Marlies

Fysiotherapeut en projectleider Stephan

Longverpleegkundige Karianne

‘De achtergrond van cliënten wordt gevarieerder’

Fatima el Bouyakoubi (35)

werkt bij MOB Zorg & Ondersteuning als wijk- en wondverpleegkundige

‘Ik merk dat de achtergronden van mijn cliënten gevarieerder worden. Dat vergt soms best wat aanpassingsvermogen. Bijvoorbeeld als iemand de Nederlandse taal onvoldoende beheerst. Toch vind ik altijd wel een oplossing. Bijvoorbeeld door een mantelzorger om hulp te vragen. Wel is het jammer dat het maatschappelijke klimaat harder wordt. Zo mocht ik ooit iemands wond niet verzorgen, omdat ik niet Nederlands zou zijn. Maar er zijn gelukkig ook prettige veranderingen in mijn werk. De overstap naar het elektronisch patiëntendossier en bijbehorende smartphone bijvoorbeeld. Nu heb ik alle cliënteninformatie bij de hand. Om bij te blijven, ontwikkel ik mezelf via congressen en cursussen.’

Marlies Deen (35),

AIOS (arts in opleiding tot specialist) psychiatrie bij Antes in Rotterdam

‘Steeds vaker is er in de samenleving onduidelijkheid over wát een psychiatrische patiënt is. Dan brengt de politie een persoon met verward gedrag naar onze crisisdienst, maar blijkt het iemand te zijn die geen psychiatrische klachten heeft, maar het gewoon even niet meer trekt. We moeten dan echt streng zijn en uitleggen dat de huisarts de aangewezen persoon is. Lastig, maar noodzaak, omdat we wachtlijsten hebben voor de écht psychiatrische patiënten. Zo’n wachtlijst is soms best frustrerend. Maar je wordt er ook vindingrijk van en leert je aanpassen. Bijvoorbeeld door de – tijdelijke – hulp in te schakelen van een praktijkondersteuner GGZ. Zo krijgt iemand toch een soort overbruggingszorg, tot wij weer plaats hebben.’

‘De wachtlijsten maken ons vindingrijk’

‘Patiënten zijn uit zichzelf veel meer gaan bewegen’

Stephan Leroux (34),
fysiotherapeut en projectleider ‘Haga uit bed’ bij het HagaZiekenhuis in Den Haag

‘Patiënten liggen te veel in bed. Ons idee was dat zij door nudging – subtiel stimuleren van ander gedrag – wel eens meer zouden kunnen gaan bewegen. Zo kwamen er voetstappenstickers op de grond van de verpleegafdeling. Op de gang hangen stadsfoto’s en staan verkeersborden en -tekens, die tot bewegen aanzetten. Het bleek te werken: patiënten zijn uit zichzelf veel meer gaan bewegen. Maar ook wijzelf hebben ons werk dankzij dit project aangepast. De fysiotherapeuten betrekken de omgeving meer bij de therapie en de verpleging neemt patiënten vaker mee voor een wandeling naar de gang of huiskamer. Zo snijdt het mes aan twee kanten!’

‘Intensief vinger aan de pols houden’

Karianne Hoek (48),
longverpleegkundige bij het Diakonessenhuis in Utrecht

‘In ons ziekenhuis willen we COPD-patiënten zelfredzamer maken. Het idee is dat ze door zelfredzaamheid beter met hun ziekte leren omgaan en zich daardoor beter zullen voelen. Ook hoeven patiënten dan minder naar het ziekenhuis te komen. Het e-healthprogramma SanaCoach biedt hiervoor handvatten, zoals zelf klachten bijhouden, online leefstijladviezen opvolgen en aan de bel trekken als klachten verergeren. In de praktijk doen patiënten dit echter nog te weinig. Daarom houden we toch nog intensief bij hen de vinger aan de pols, om de zorgkwaliteit te waarborgen. Tegelijkertijd stimuleer ik hen extra in gesprekken om het programma toch echt te gaan gebruiken. Maar gedrag veranderen is een proces van lange adem.’

‘Wanneer is het pensioenakkoord voor PFZW geslaagd?’

Joop Caljouw (74) is voorzitter bij vrijwilligersorganisatie Humanitas Eemland. Hij en zijn vrouw Anneke hebben drie kinderen, twee kleinkinderen en wonen in Amersfoort.

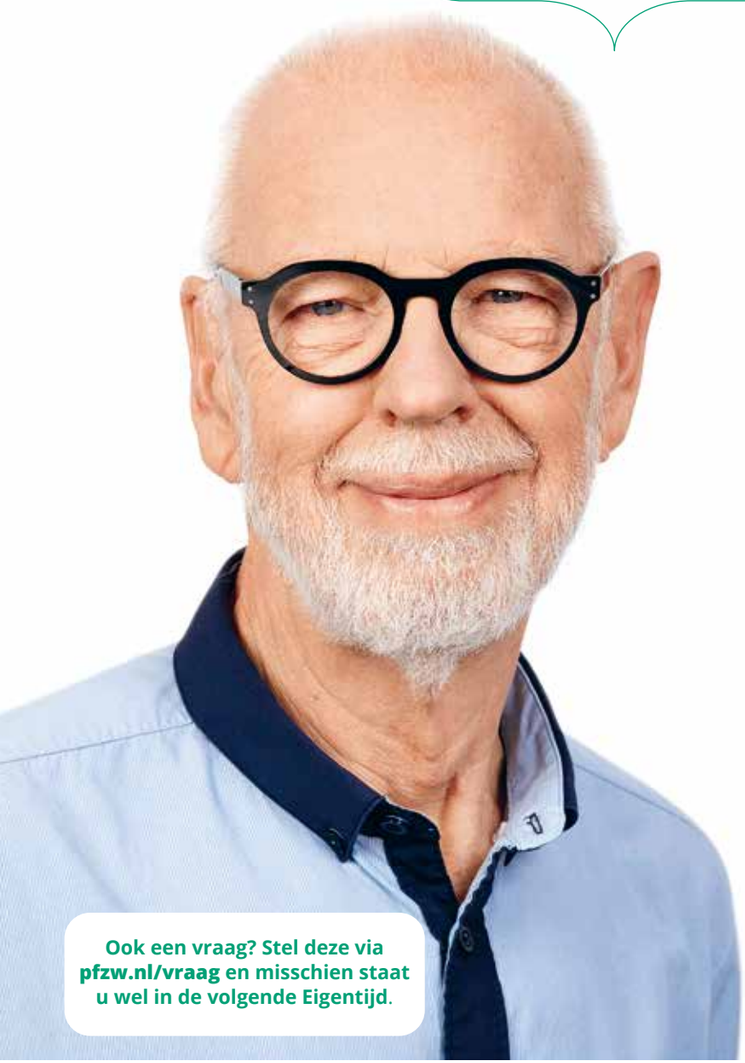

Antwoord:

Joanne Kellermann, bestuursvoorzitter PFZW

‘De werknemers- en werkgeversorganisaties zitten nu nog om de tafel om het pensioenakkoord uit te werken tot een nieuw pensioenstelsel. Het pensioenakkoord is geslaagd als er inderdaad zo’n nieuw stelsel komt. Dat moet wat ons betreft aan drie belangrijke waarden voldoen: solidariteit voorop, samen problemen oplossen en oog voor duurzaamheid. Verder moet het nieuwe stelsel zo helder zijn, dat iedereen weet wat hij of zij ervan kan verwachten. Ook moet het goed passen bij de stand van de economie. In slechte tijden kan het pensioen dalen, in goede tijden juist stijgen. Tot slot is het goed dat in het pensioenakkoord al is vastgesteld dat er via de AOW iets moet gebeuren voor mensen met zware beroepen, zoals in onze eigen sector zorg en welzijn. En dat daarom de pensioenleeftijd nu minder snel stijgt.’

Ook een vraag? Stel deze via pfzw.nl/vraag en misschien staat u wel in de volgende Eigentijd.

Zo komt u in contact met PFZW!

PFZW.nl
Op onze website vindt u veel en uitgebreide informatie over de pensioenregeling.

MijnPFZW
Weten hoeveel pensioen u heeft opgebouwd? Surf naar **pfzw.nl/mijnpfzw.** Log in met uw DigiD.

Facebook
Like onze Facebookpagina, volg het nieuws en praat mee over pensioen op **facebook.com/PFZWpensioen**

E-nieuwsbrief
De laatste nieuwtjes en praktische tips ontvangen in uw mail? Meld u aan voor onze e-nieuwsbrief via **pfzw.nl/nieuwsbrief**

E-mail
Op de hoogte blijven over uw pensioen? Geef uw e-mailadres aan ons door. Log in via **pfzw.nl/mijnprofiel**

Chat
Wilt u met ons chatten? Dat kan via de groene knop ‘Stel uw vraag via chat’ op **pfzw.nl**

Borgblog
Peter Borgdorff, directeur van PFZW, schrijft wekelijks een blog over wat hem bezighoudt. Lees en reageer op **pfzw.nl/blog**

Heeft u een klacht? Laat het ons weten!
Via het klachtenformulier op **pfzw.nl/klachten**, telefonisch via onze klantenservice of schriftelijk. Alle contactgegevens vindt u op deze pagina.

Klantenservice
Postbus 117, 3700 AC Zeist
pfzw.nl/info
(030) 277 55 77
bereikbaar op werkdagen tussen 8.00 en 18.00 uur

Eigentijd

Eenentwintigste jaargang, nummer 1
Maart 2020

Eigentijd is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn, KvK 41179049. Het blad verschijnt in de maanden maart, augustus en november. Via Eigentijd houden we u op de hoogte van het laatste pensioennieuws. Dit kost per nummer minder dan een brief. De folie om dit blad is volledig biologisch afbreekbaar en mag in de GFT-bak.

Hoofdredactie
Ronald Meerkerk

Concept & realisatie
ZB Communicatie & Content

Met medewerking van
Petri Bakker, Angelique Doppenberg, het Tropenmuseum en Koninklijk Instituut voor de Tropen, Monique de Ligny, Jeroen Mei, Michiel Moormann, Janita Sassen, Selke Stojancic en Norbert Waalboer Fotografie

Lithografie
Grafimedia Amsterdam

Drukwerk
Bertelsmann Printing Group

Verspreiding
PostNL

Vragen
Heeft u vragen over de bezorging van Eigentijd? Bel PostNL (088) 8686 868.

Reacties
Pensioenfonds Zorg en Welzijn, Eigentijd, Postbus 117, 3700 AC Zeist
pfzw.nl/vraag

Website
pfzw.nl/eigentijd

Eigentijd in gesproken vorm
Eigentijd is er ook in gesproken vorm (Daisy cd-rom). Hieraan zijn geen kosten verbonden. Aanmelden kan via de klantenservice (030) 277 55 77.

ISSN 1567-8253

Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten ontleend worden. Bij de samenstelling van dit nummer is de redactie met de grootst mogelijke zorg te werk gegaan. Echter, cijfers en/of informatie kunnen in voorkomende gevallen reeds tijdens de productieperiode achterhaald zijn.

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C011124

Pensioen van PFZW inclusief AOW*

€ 4560,-

netto per maand**

Kübra (75) en Halit Umar (77)

Kübra: 'Ik ben sinds mijn 62ste met pensioen, maar werd in de jaren daarna veel gevraagd als waarnemend oogarts. Nu werk ik nog een dag in de week bij Visus Oogkliniek. Dat vind ik heel leuk, ook omdat ik de kliniek heb helpen oprichten. Financieel heb ik me niet echt hoeven aanpassen. Ik ben er weinig op achteruit gegaan. Wel heb ik meer vrije tijd en ben ik een dag per week oppas-oma. Daar geniet ik van, hoewel ik mijn werk als oogarts altijd met passie heb gedaan.' **Halit:** 'Mijn vrouw en ik zijn getrouwd in Turkije. Eind jaren zestig deden we daar ons artsexamen. Ik kwam naar Nederland voor de opleiding patholoog-anatoom in het HMC Westeinde in Den Haag. Vervolgens promoveerde ik aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Tot mijn pensionering werkte ik in het Rotterdamse Sint Clara Ziekenhuis.' **Kübra:** 'In 1970 volgde ik mijn man naar Nederland. Ik richtte me op oogheelkunde en werkte zestien jaar in het Eudokia Ziekenhuis. Veel Turkse Rotterdammers wisten mij er te vinden. Ook met vragen die niet over oogheelkunde gingen. Voor hen was ik een raadsvrouw. Dat vond ik prima. Mensen helpen zit nu eenmaal in mijn bloed. Later werkte ik nog zestien jaar in het IJsselland Ziekenhuis.' **Halit:** 'Tegenwoordig gaan we zo'n vier keer per jaar op vakantie naar Turkije. Daar hebben we een vakantiehuis in Kuşadası. We vinden het fijn in Turkije, maar zijn ook erg gelukkig in Nederland met onze drie dochters, schoonzonen en kleinkinderen.'

*De Sociale Verzekeringsbank (SVB) zorgt voor de uitbetaling van de AOW.
**Een gedeelte werd opgebouwd bij Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten.

Pensioenfonds
Zorg & Welzijn